

Statistický rozcestník ANEB co s daty

1. příprava výzkumného šetření je nejdůležitější část
2. sběr a analýza dat slouží k zamítnutí/nezamítnutí předem stanovených úkolů práce a hypotéz
3. vždy mít na paměti věcné hledisko výzkumu, zejména v souvislosti s interpretací statistických výsledků

CHCI S DATY PROVĚST	ZPŮSOB	UMOŽNÍ MI ZJISTIT
První náhled na data	Základní popisná statistika <ul style="list-style-type: none"> • průměr, směrodatná odchylka, rozptyl, N, medián, kvartily a další míry polohy a variability • tabulky četností: absolutní, relativní, kumulativní • grafy: krabicový, histogram, bodový 	<ul style="list-style-type: none"> • chybná měření, extrémy • homogenitu souboru • chybějící data • trend v datech
Otestovat normalitu	<ul style="list-style-type: none"> • Kolmogorov-Smirnov test, Shapiro-Wilks test 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodnutí, zda použít parametrické nebo neparametrické testy
Zjistit, zda výběry/skupiny jsou shodné nebo ne	<ul style="list-style-type: none"> • 2 skupiny/proměnné: t-testy • 3 a více skupin/proměnných: Analýza rozptylu (ANOVA) <ul style="list-style-type: none"> ○ T-testy i ANOVA má svou parametrickou i neparametrickou variantu! 	<ul style="list-style-type: none"> • konstatovat statisticky nebo věcně (size of effect) významný rozdíl • PŘ. došlo ke zlepšení výbušné síly po intervenci ?(pretest-posttest) • PŘ. která ze dvou tréninkových metod je úspěšnější? • PŘ. mezi kterými skupinami je statisticky významný rozdíl • PŘ. byl zkoumán výsledný čas v motorickém testu v závislosti na typu suplementace sportovce (faktor A) a na způsobu tréninku (faktor B)
Zjistit závislost více proměnných (spojité)	<ul style="list-style-type: none"> • korelace, index determinace • faktorová analýza 	<ul style="list-style-type: none"> • těsnost lineárního vztahu mezi proměnnými • může existovat jasný vztah ale nelineární, který nezachytíme pomocí korelace nebo faktorové analýzy • korelace neznamená kauzalitu!!! • PŘ. závisí výkon v běhu na 100 m s výkonem do skoku do dálky? • PŘ. závisí ekonomika běhu na povrchu?
Zjistit závislost více proměnných (kategoriální-např. dotazník)	<ul style="list-style-type: none"> • test nezávislosti chí-kvadrát v kontingenční tabulce • vícerozměrné kontingenční tabulky - asociační stromy • shluková analýza • regresní a klasifikační stromy (CART, CHAID) 	<ul style="list-style-type: none"> • sílu a směr vztahu • PŘ. závisí bolestivost zad na věku a způsobu zaměstnání? • PŘ. mezi kterými proměnnými z dotazníku existuje nejsilnější vazba?
Redukovat velký počet vstupních dat	<ul style="list-style-type: none"> • faktorová analýza • analýza hlavních komponent 	<ul style="list-style-type: none"> • zda za naměřenými daty není nějaká latentní struktura (POZOR na interpretaci) • PŘ. lze 10 disciplín desetiboje popsat menším počtem faktorů?
Vysvětlit závislou proměnnou několika nezávislými, provést předpověď	<ul style="list-style-type: none"> • lineární regrese • regresní a klasifikační stromy (CART, CHAID) • časové řady • neuronové sítě 	<ul style="list-style-type: none"> • příspěvek jednotlivých nezávislých proměnných k popisu proměnné závislé • PŘ. Popsat trend výkonnosti v atletických disciplínách a provést předpověď výkonů na olympiádě v Rio 2016